

20 let

Številka: 06200-14/2024/5 42133

Datum: 17. 12. 2024

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) na podlagi petega odstavka 14. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20 in 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri; v nadaljevanju: ZIntPK), v postopku izdaje dovoljenja za sklenitev pogodbe brez vključitve protikorupcijske klavzule, uvedenem na zaprosilo GEN energija d.o.o. (v nadaljevanju: vlagatelj), Urbina 17, 8270 Krško, ki ga zastopajo Bruno Glaser, Nada Drobne Popovič in Dejan Paravan, direktorji, skladno z odločitvijo Komisije, sprejeto na 54. seji senata Komisije, dne 17. 12. 2024, v sestavi dr. Robert Šumi, predsednik, David Lapornik, namestnik predsednika in Martina Divjak, namestnica predsednika, izdaja

DOVOLJENJE

ZA SKLENITEV POGODBE BREZ PROTİKORUPCIJSKE KLAUZULE

1. GEN energija d.o.o., Urbina 17, 8270 Krško, ki ga zastopajo Bruno Glaser, Nada Drobne Popovič in Dejan Paravan, direktorji, se izdaja dovoljenje za sklenitev pogodbe s tujim ponudnikom, Refinitiv SA, Rue de Lausanne 17, 1201 Genève, Switzerland za uporabo programa EIKON, za obdobje od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2026, v ocenjeni vrednosti 82.328,40 EUR brez DDV (1.143,35 EUR brez DDV na mesec za en račun) brez vključitve protikorupcijske klavzule iz prvega odstavka 14. člena ZIntPK.
2. Posebni stroški v postopku niso nastali.

Obrazložitev:

Vlagatelj je 6. 12. 2024 na Komisijo naslovil obrazloženo zaprosilo GEN/2024/594 z dne 5. 12. 2024, s katerim je zaprosil, da se mu dovoli skleniti pogodbo z mednarodno družbo Refinitiv SA, ki je del skupine London Stock Exchange Group (LSEG) za uporabo programa EIKON, za tri uporabniške račune, za obdobje dveh let, in sicer od 1. 1. 2025 – 31. 12. 2026, v skupni vrednosti 82.328,40 EUR brez DDV (1.143,35 EUR brez DDV na mesec za en račun), brez vključitve protikorupcijske klavzule iz prvega odstavka 14. člena ZIntPK.

Vlagatelj v predlogu navaja, da želi skleniti pogodbo za uporabo programa EIKON, ki ponuja obsežen nabor podatkov in analitičnih orodij za trg električne energije. Med ključne funkcije spadajo napovedi spot cen, ki vključujejo dnevne napovedi spot cen električne energije skupaj s komentarji analitikov. Ti komentarji pomagajo razumeti gibanja na trgu in sprejemati bolj informirane odločitve. Poleg navedenega EIKON ponuja napovedi proizvodnje, ki so razdeljene po urah in zajemajo tako obnovljivo kot konvencionalno proizvodnjo električne energije. Te napovedi zagotavljajo vpogled v prihodnjo oskrbo in pomagajo pri načrtovanju. Podrobni podatki o porabi električne energije vključujejo tudi informacije o čezmejnih uvozi in izvozi. To omogoča celovit pregled nad porabo in pretokom električne energije. Pogoste posodobitve ocen cen za obnovljivo proizvodnjo pomagajo, da je družba GEN obveščena o energetske tranziciji. Te ocene so ključne za razumevanje tržnih trendov in cenovnih gibanj. Program EIKON omogoča dostop do podatkov o trgu v realnem času, novic in analiz. To omogoča, da je družba GEN vedno na tekočem z najnovejšimi dogodki in spremembami na trgu električne energije.

V nadaljevanju vlagatelj navaja, da je v pogodbenih pogajanjih družba GEN večkrat zahtevala vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo, vendar družba Refinitiv SA in skupina LSEG vztrajata pri svoji standardni pogodbi, ki jo imajo sklenjeno z vsemi poslovnimi partnerji. Navedena standardna pogodba pa ne vključuje klavzule, ki bi vključevala zahtevano vsebino iz 14. člena ZIntPK. Družba Refinitiv SA in skupina LSEG navajata, da so protikorupcijski ukrepi že vključeni v Code of Conduct (ki ga je vlagatelj priložil zaprosilu), ki v 9. poglavju prepoveduje vsakršna koruptivna dejanja in poudarja najvišje standarde poslovne etike ter prepisuje več ukrepov za preprečitev vsakršnih koruptivnih dejanj.

Skupina LSEG je med drugim v skladu z Code of Conduct zavezana k:

- izvajanju skrbnega pregleda poslovnih partnerjev,
- rednemu obveščanju poslovnih partnerjev o pričakovanju glede boja proti podkupovanju in korupciji,
- prekinitvi poslovnih odnosov, v kolikor poslovni partner krši poslovne standarde družbe in skupine LSEG.

Vlagatelj navaja tudi, da je poleg ukrepov v Code of Conduct družbe LSEG, področje preprečevanja korupcije podrobno urejeno tudi v angleški zakonodaji, ki se bo uporabljala v primeru sklenitve pogodbe. Navedeno področje je urejeno v The Bribery Act (2010) ter v Economic Crime and Corporate Transparency Act (2022). The Bribery Act ureja prepoved podkupovanja kot ponujanje, obljubo ali dajanje finančne ali druge prednosti z namenom spodbujanja ali nagrajevanja neprimernega ravnanja ali vedenje ali prepričanje, da bi njegovo sprejetje pomenilo neprimerno ravnanje. "Neprimerno" pomeni kršitev pričakovanja dobre vere, nepristranskosti ali zaupanja. Ni nujno, da dejansko pride do podkupovanja, temveč že sama ponudba ali obljuba, tudi če ni sprejeta, lahko zadostuje. Dodatno je določeno, da ni potrebno, da je ponudba izrecna, da je protizakonita. Skladno z zakonom so prepovedana tudi dejanja posameznika, ki sprejme podkupnino. To vključuje zahtevo, privolitev v prejem ali sprejemanje finančne ali druge ugodnosti, če to pomeni neprimerno ravnanje, ali namerava slediti neprimernemu ravnanju ali kot nagrado za nepravilno ravnanje. Po zakonu pa obstaja tudi ločeno kaznivo dejanje podkupovanja tujega javnega uradnika za pridobitev ali ohranitev posla ali poslovne prednosti. V angleški zakonodaji pa poznajo tudi t.i. »Corporate offence to prevent bribery«, ki določa, da so

pravna oseba ter njene odgovorne osebe lahko spoznane kot krive za vse aktivnosti podkupovanja (torej, da so izvedli podkupovanje, bili podkupovani ali, da je prišlo do podkupovanja tujih uradnih oseb). »Corporate offence« je storjen, ko pravna oseba podkupi drugo osebo z namenom, da pridobi ali obdrži posle ali poslovno prednost za to organizacijo. S tega področja imajo veljavne tudi Smernice, ki naj bi podrobneje opredelile skladna in neskladna dejanja za organizacije. Za pravne osebe je predvidena denarna kazen, ki ni navzgor omejena. Izoblikovana je tudi že precej obsežna sodna praksa, kjer so bile pravne osebe obsojene zaradi podkupovanja (npr. Glencore Energy (UK) Limited, Petrofac Limited, Skansen Interiors Ltd, GPT Special Project Management Ltd...).

Economic Crime and Corporate Transparency Act pa še dodatno naslavlja preprečevanje korupcije. Zakon vsebuje določbe, ki urejajo kazensko odgovornost za dejanja odgovornih oseb pravne osebe, ki v okviru svoje funkcije storijo kaznivo dejanje. Med kazniva dejanja, ki so definirana po tem zakonu, se uvršča tudi podkupovanje, pri čemer pri izvrševanju teh določb ni pomembno, ali je bila pravna oseba ustanovljena v ali zunaj Velike Britanije. Z dnem 1. 9. 2025 pa bo začela učinkovati tudi določba »failure to prevent fraud«, ki je zastavljena na relativno podoben način kot »failure to prevent bribery«.

Vlagatelj dodaja, da je poleg navedenega pri presoji ključno tudi, da je skupina LSEG ena izmed večjih svetovnih finančnih in analitičnih skupin na svetu, ki ima več kot 40.000 uporabnikov v več kot 170 državah, zato zagotavlja najvišje etične in poslovne standarde. Družba Refinitiv SA in skupina LSEG sta kot finančni instituciji, ki opravljata dejavnosti na močno reguliranem sektorju, podvrženi strogi regulaciji in nadzoru angleških regulatorjev in drugih nadzornih organov. Skupina LSEG ravno s standardnimi pogodbami, ki jih sklepa z vsemi poslovnimi partnerji, zagotavlja skladnost in enakopravno obravnavo vseh pogodbenih partnerjev.

Skladno z navedenim vlagatelj Komisiji predlaga izdajo pozitivnega mnenja oziroma dovoljenja, ki bo omogočilo sklenitev pogodbe s tujim ponudnikom (Refinitiv SA) ter s tem nemoteno delovanje GEN energija d.o.o., in sicer za ključno razumevanje tržnih trendov in cenovnih gibanj na trgu električne energije.

K 1. točki izreka:

ZIntPK v drugem odstavku 14. člena določa, da morajo organi in organizacije javnega sektorja v pogodbe v vrednosti nad 10.000 evrov brez DDV, ki jih sklepajo s ponudniki, prodajalci blaga, storitev ali z izvajalci del, kot obvezno sestavino pogodb ob upoštevanju konkretnega primera vključiti vsebino iz prvega odstavka 14. člena ZIntPK (protikorupcijsko klavzulo), lahko pa vključijo tudi dodatne določbe za preprečevanje korupcije ali drugega poslovanja v nasprotju z moralo ali javnim redom. Ta določba velja tudi za sklepanje pogodb s ponudniki, prodajalci oziroma izvajalci del ali storitev izven ozemlja Republike Slovenije.

Zavezanci za vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo so v skladu z drugim odstavkom 14. člena ZIntPK organi in organizacije javnega sektorja, pri čemer 4. točka 4. člena ZIntPK določa, da javni sektor predstavljajo:

- državni organi in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti;
- javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi;
- Banka Slovenije;

- druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti;
- pravne osebe, ki jih je ustanovila država ali lokalna skupnost;
- javna podjetja, gospodarske družbe in druge pravne osebe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost.

Vlagatelj je pravna oseba, organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo in je krovna družba v skupini GEN ter je v 100% lasti Republike Slovenije. Vlagatelj je torej pravna oseba, v kateri ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država in je kot taka zavezana za vključitev protikorupcijske klavzule na podlagi drugega odstavka 14. člena ZIntPK. Dolžnost vključitve protikorupcijske klavzule velja ne glede na statusno obliko ponudnika in velja tudi v primerih, ko je pogodbeni stranka iz javnega sektorja ustanoviteljsko ali lastniško povezana z drugo stranko in ko so vse pogodbene stranke iz javnega sektorja. Samo dejstvo, da gre za sklenitev pogodbe s tujim ponudnikom, ne pomeni, da ne gre za ponudnika v smislu drugega odstavka 14. člena ZIntPK, saj statusno pravna oblika ponudnika glede na drugi odstavek 14. člena ZIntPK z vidika presoje obveznosti vključitve protikorupcijske klavzule ni pomembna.

Ni sporno, da pogodbeni vrednost presega mejo vrednosti 10.000 evrov brez DDV, saj po navedbah vlagatelja in glede na priloženo dokumentacijo (pogodbi, ki sta predmet krovnega sporazuma RMA/RMA 1- 6689788387, pogodba št. 03501702 z dne 3. 12. 2024 in pogodba št. 03506746 z dne 3. 12. 2024) ocenjena vrednost pogodbe znaša 82.328,40 EUR.

Za presojo obveznosti vključitve protikorupcijske klavzule je bistvena vsebina pogodbe, in sicer da gre za nakup blaga, storitev ali del. Pogodba je vsako soglasje volj dveh ali več strank o sklenitvi posla, pri čemer oblika ni pomembna. Pogodba, za katerega vlagatelj zaproša za izvzetje iz dolžnosti iz drugega odstavka 14. člena ZIntPK, po svoji vsebini predstavlja nakup storitev, saj tudi sama vlagatelj navaja, da gre za pogodbo za uporabo programa EIKON za leto 2025 in 2026. Program EIKON ponuja obsežen nabor podatkov in analitičnih orodij za trg električne energije, kar omogoča celovit pregled nad porabo in pretokom električne energije.

Za presojo je torej bistveno, da se bo izvedel nakup omenjenih storitev (uporaba programa EIKON), in sicer na podlagi pogodb, ki sta priloženi predlogu.

Nesporno je, da se vsebina pogodbe presoja in ureja po pravu Anglije in Walesa, kot je navedeno v zadnji vrstici dela (Standard Terms and Conditions) Standardni pogoji in določila v pogodbi. Navedeno pomeni, da se kot del pogodbenega razmerja upošteva vse varovalke pravnega reda Anglije in Walesa glede preprečevanja korupcije, kar vsebinsko pomeni nadomestilo protikorupcijske klavzule, kot jo zahteva določba 14. člena ZIntPK. Ob tem je Komisija vpogledala tudi v kodeks poslovanja pogodbenega partnerja (LSEG Code of Business conduct). Dokument vsebuje vsebinsko izdelane varovalke za preprečevanje podkupovanja, korupcije in pranja denarja. Komisija ugotavlja, da bi bila protikorupcijska pravna pravila, ki so vsebinski ekvivalent protikorupcijski klavzuli iz 14. člena ZIntPK, vključena v pravno razmerje med vlagateljico in drugo pogodbeno stranko.

Peti odstavek 14. člena ZIntPK določa, da v primeru, da organizacija javnega sektorja oceni, da zaradi narave posamezne pogodbe vključitev protikorupcijske klavzule ni mogoča ali primerna, ali če druga pogodbeni stranka s sedežem izven Republike Slovenije nasprotuje

taki vključitvi, lahko organ ali organizacija Komisijo z obrazloženim predlogom zaprosi, da za posamezno pogodbo odobri izzetje iz dolžnosti, ki jo določa drugi odstavek 14. člena ZIntPK. Pri odločanju Komisija upošteva zlasti javni interes, da se pogodba sklene, objektivne okoliščine, ki ne omogočajo sklenitve posla s protikorupcijsko klavzulo, ter stopnjo splošnega korupcijskega tveganja pri enakovrstnih poslih. Dovoljenje Komisije za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule se objavi na spletnih straneh Komisije, oziroma se po dogovoru z organom ali organizacijo objavi takrat, ko ne more več vplivati na sklenitev pogodbe.

Vlagatelj utemeljuje svoj predlog z navedbami, da vključitev protikorupcijske klavzule v pogodbo ni možna, saj ji nasprotuje druga pogodbeni stranka. Objektivno gledano torej pogodbe ni mogoče skleniti z vključitvijo protikorupcijske klavzule iz 14. člena ZIntPK, saj za to ni soglasja volj obeh pogodbenih strank.

Kot je bilo že pojasnjeno, so v pogodbeno razmerje vključene protikorupcijske varovalke v okviru prava Anglije in Walesa, ki zagotavljajo, da se bodo vsakršna (splošna in konkretna) korupcijska tveganja ustrezno naslovila preko pravnega reda Anglije in Walesa oziroma sodnega sistema. Komisija zaključuje, da je zaradi navedenih varovalk stopnja korupcijskega tveganja pri sklenitvi pogodbe nizka.

Komisija ugotavlja, da obstaja javni interes za sklenitev pogodbe s tujim ponudnikom Refinitiv SA. Vsebinsko gre namreč za nakup storitve uporabe programa EIKON. Zagotovo je bistvenega pomena, da ima vlagatelj za svoje delovanje na voljo relevantne podatke in analitična orodja, s katerimi je lahko vedno na tekočem z najnovejšimi dogodki in spremembami na trgu električne energije, pri čemer pa se Komisija v strokovno vprašanje pravilnosti vsebine in obsega same pogodbe ne more spuščati.

Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da **so izpolnjeni pogoji za izdajo dovoljenja** za sklenitev pogodbe s tujim ponudnikom Refinitiv SA, Rue de Lausanne 17, 1201 Genève, Switzerland, za storitev uporabe programa EIKON, za obdobje 1. 1. 2025 – 31. 12. 2026 v ocenjeni vrednosti 82.328,40 EUR evrov z DDV (1.143,35 EUR na mesec za uporabo enega računa) brez vključitve protikorupcijske klavzule, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

Dovoljenje Komisije za sklenitev pogodbe brez protikorupcijske klavzule se bo skladno s petim odstavkom 14. člena ZIntPK objavilo na spletnih straneh Komisije.

K 2. točki izreka:

V postopku odločanja o sklenitvi pogodbe s tujim ponudnikom Refinitiv SA, Rue de Lausanne 17, 1201 Genève, Switzerland, za storitev uporabe programa EIKON, za obdobje 1. 1. 2025 – 31. 12. 2026 brez vključitve protikorupcijske klavzule iz prvega odstavka 14. člena ZIntPK, posebni stroški niso nastali, zato je Komisija odločila tako, kot izhaja iz 2. točke izreka.

Komisija je skladno s prvim odstavkom 11. člena ZIntPK ter prvim odstavkom 42. člena Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije (Uradni list RS, št. 156/21) o predmetni zadevi odločala na 54. seji dne 17. 12. 2024, v sestavi dr. Robert Šumi, predsednik, David Lapornik, namestnik predsednika in Martina Divjak, namestnica predsednika.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

Pravni pouk: Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba, temveč je dopustno vložiti upravni spor. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži v 30 dneh od vročitve te odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana. Tožba se lahko pošlje priporočeno po pošti ali vloži pisno pri navedenem sodišču. Če se tožba pošlje priporočeno po pošti, se za dan izročitve sodišču šteje dan oddaje na pošto. Tožba z morebitnimi prilogami se vloži v dveh izvodih. Tožbi je treba priložiti tudi to odločbo v izvorniku ali prepisu.

Postopek vodila:

Anka Grmek
svetovalka Komisije

Martina DIVJAK
namestnica Predsednika Komisije za
preprečevanje korupcije

Vročiti:

- Gen energija d.o.o., Vrbina 17, 8270 Krško (osebna vročitev - ZUP)